

Asia: VN/33301/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleiset kommentit

Humanistinen Ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Pidämme työttömyysturvalain muutosta kannatettavana. Työttömyysturvalakia muutettaisiin siten, että 25 vuotta täyttäneellä työnhakijalla olisi mahdollisuus opiskella rajoituksetta avoimia korkeakouluopintoja työttömyysetuutta menettämättä. Lakimuutos tukisi työttömän henkilön edellytyksiä hankkia uutta tai täydentävää osaamista nopeuttaakseen mahdollisuuksiaan työllistyä.

Työelämän murros ja monien työtehtävien katoaminen automatisoinnin ja tekoälyn hyödyntämisen myötä vaikeuttavat työllistymistä. Mahdollisuus työttömänä opiskeluun avoimessa ammattikorkeakoulussa tarjoaa tehokkaan väylän laajentaa työllistymismahdollisuuksia uusiin työtehtäviin ja uusille aloille.

Avoimessa ammattikorkeakoulussa järjestetään opintoja joustavasti esimerkiksi verkko-opintoina, joten niitä suorittaessaan henkilö on opintojen aikana myös työmarkkinoiden käytettävissä. Lisäksi avoimessa ammattikorkeakoulussa on mahdollista saada ohjausta, jonka avulla työllistymistä edistävien opintojen valintaa tuetaan.

Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ovat työelämälähtöisiä ja tarjonnassa on sekä perustason että asiantuntijatason opintoja. Jotta opintojen työllistävä vaikutus tehostuu, on usein hyödyllistä suorittaa jonkin verran laajempia kokonaisuuksia kuin mitä työtön voi nykyisen lainsäädännön puitteissa opiskella menettämättä työttömyysetuuttaan.

2. Huomionne työttömyysturvalain muutoksista

-

3. Huomionne työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muutoksista

-

4. Huomionne esityksen vaikutuksista ja vaikutusarvioista

-

Yksi esityksen vaikutusarvion keskeisistä epävarmuuksista liittyy hallituksen puoliväliriihessä 2025 tekemään linjaukseen, jossa tutkinnon suorittaminen avoimilla korkeakouluopinnoilla tullaan myöhemmin mahdollistamaan. Tällä hetkellä avoimen väylän kautta siirtyy vuosittain tutkinto-opiskelijaksi noin 6 000 opiskelijaa. Määrä on nykyisin melko vähäinen, mikä rajoittaa mahdollista riskiä opintoetuksien korvautumisesta työttömyysetuudella.

5. Miten arvioitte tutkinnon suorittamista koskevan esityksen ja työttömien avoimen opiskelun helpottamisen yhteisvaikutuksia? Pidätkö todennäköisenä, että avointen korkeakouluopintojen kautta tutkinnon suorittavien osuus tulee kasvamaan merkittävästi verrattuna nykyisen avoimen väylän volyyymiin?

Uuden osaamisen kartuttamiseen ei tarvita aina uutta tutkintoa. Jos henkilöllä on jo korkeakoulututkinto, työllistymisen edistämiseen soveltuvat parhaiten pienet osaamiskokonaisuudet, kunhan niitä suunnitellaan työelämän osaamistarpeet edellä ja tietoisuutta kasvatetaan sekä työttömien että työnantajien keskuudessa.

Hallitus nosti keväällä 2024 avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksuja 15 eurosta 45 euroon yhtä opintopistettä kohden. Toistaiseksi maksuja on korotettu maltillisesti.

6. Miten arvioitte, että tutkinnon suoritusosoikeus avoimien korkeakouluopintojen kautta muuttaisi opintomaksuja

Rahoituskehityksen tiukentuessa on todennäköistä, että asiakas joutuu maksamaan aiempaa suuremman osuuden tutkinnon tuottamisen kustannuksista.

Moisio Anu
Suomen Humanistinen ammattikorkeakoulu